

અમલ પ્રસન્ન

કડોદરા શેઠરની સુંદર ગરબી.

પ્રજાસરણ

કડોદરા

ગુજરાત વિધાપીઠ પ્રધાન
અધ્યક્ષ
ગુજરાત ડીપાર્ટમેન્ટ ઓફ
સર્કલ ઓફ ડીપાર્ટમેન્ટ ઓફ

૨૬-૦૬-૮૨

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાયિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૨૮-૦૬ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ વડોદરા શહેરની મુંદર

૨૧૨૫

વિષય ૬૮૮

શ્રી.

અંબા પ્રસન્ન.

તદન નવી.

વડોદરા શહેરની સુંદર ગરબી,

તથા

શ્રીમંત સરકાર મહારાજ સાહેબ સયાજીરાવ

ગાયકવાડ ગુર્જર ખંડાધિપતિ; એમના

શહેરનું વર્ણન.

ભાગ ૧ લો.

સને ૧૮૬૭ના ૨૫માં આક્ટ મુજબ રજીસ્ટર કરાવી છે,
ને તેના માલિકે સર્વ હક પોતાને સ્વાધીન રાખ્યા છે.

પ્રસ્તાવના.

સુઝમાહરથો ! વરપુર, વીરક્ષેત્ર, અથવા વડોદર. એ ભગતી ગાદીનું અલગેથી પુરાતની નગર છે. પૂર્વના સમયમાં તેમાં અનેક નામાંકિત શેઠીઆઓ થઈ ગયેલા છે. એક સમય એવો હતો કે સમુદ્ર મંથનમાંથી નીકળેલી લક્ષ્મીએ જાણે આજ શહેરમાં નિવાસ કર્યો હોય એમ ભાસતું હતું તથાપિ કાળ ચક્રની ગતિમાં સપડાતાં હાલ સાપ ગયાને લીસોટા રહ્યા એમ જણાય છે કહેવત પણ આજે છે કે

॥ રતનજી કહાનદાનાં રોડાં, સામળ બહેચરનાં તોડાં. ॥

॥ હરિભક્તનું સદાવ્રત ને લલુ બહાદુરના ઘોડાં. ॥

એ પ્રમાણે વીરક્ષેત્રના શેઠીઆઓએ ખંડીયા રાજ સમાન ઐશ્વર્ય ભોગવતા, તે સમય બદલાઈ હાલ એક કવિએ કહ્યું છે તે પ્રમાણે.

॥ નામ રહતાં ઠાકરાં ઝાલ્યા નહિ રહ્યાં. ॥

॥ કીર્તિ કરાં કોટડાં પાડ્યા નહિ પડ્યાં. ॥

દશા આવેલી છે. તથાપિ તેવા મહાજનોની કીર્તિ અમર કરવા તથા તેમના આધુનિક અનુજ્ઞેનાં નામ આગળ આણુવા શહેરના ચાર દરવાજાની અંદર જે જે વ્યાપારની જુની દુકાનો છે તેમનું વર્ણન આ કાવ્યમાં કરેલું છે. વ્યાપાર એ સર્વ પ્રવૃત્તિમાં પ્રખર છે, સ્વતંત્રતાનો સિંધુ છે, લક્ષ્મીનો લાડીલો છે અને ભારત ભૂમિનો સખરસ છે તેના સેવકોને પ્રાસદ્ધિમાં મુકવા એ હાલના જમાનાનું કર્તવ્ય છે. એવાજ ઉદ્દેશથી હાલમાં વડોદરા શહેરના ચાર દરવાજા વચ્ચે જે જે લોક વ્યાપારમાં આગળ વધ્યા છે તેમનાં નામ સુપ્રસિદ્ધ કરવા શ્રમ બહેરેલો છે. આશા છે કે આધુનિક સમયના હિંદુ મુસલમાન સર્વ ગૃહસ્થો આ એક અદ્યપ્યુધિના મંથ કર્તાને સાહાય્ય આપી પોતાને તથા અંથ કર્તાને કૃતાર્થ કરશે.

લી. સર્વનો દાસ,

ગોવિંદરાવ માધવરાવ સેલાર.

ગરબો.

(રાગ-નમુ' નમુરે હું નરહરીલાલ.)

જેનાં પુર્વજનમનાં લાગ્ય વડોદરું જોવાશે.

મોટારાજનના જે રાજ દર્શન લેવાશે.

દેવરૂપમાં ધન્ય થયા જેવા દશરથજીના પરિવાર રે

રાવ સયાજી પ્રભુ રાજના પુત્ર પૌત્ર અનીવાર-શુરવીર દેખાશે

॥ જેના ॥ પૃ૦

પાણીના દરવાજે બુવો વડોદરાનું નાક રે

રાજ લીધું ત્યારે પુર્વ દીશાથી કરયા ધરમ બહુ લાખ ॥ વડોદરું. ૧

આજવેથી તો પાણી મંગાવ્યું ઘણા કરયા છે ઉપકાર રે

અધા શહેરમાં લાઇટ કરાવી વીજળીનો લપકાર વડોદરું. ૨

અગડમાં હાથી કરે કુસ્તીયો લાંગે હાત મારે ટકરો રે

પાપટ છોટે તો પ ફરાવે બનેટ ચકરપર ચકરો વડોદરું. ૩

વજ્ર મુઘીની જોડ લઠે લોહી લઢાણ થઈ કરે સલામ રે

કૃષ્ણ પા-અંપાપા એઓને કડા કંઠીનાં ઇનામ વડોદરું. ૪

જગન્નાથ રોડ રાજતલાવ થઈ દરવાજામાં આવીયે રે

હકીમ સાહેબની દવા લેવી હોય રજબઅલીના ત્યાં જઈએ

વડોદરું. ૫

લદરમાં છે સુખા કચેરી વણીકર સાહેબ એસે રે

જે રુક્ષમાં અન્યાં નહી જાય તો વહીવટદાર હંડ લેશે વડોદરું. ૬

ફાટોઆફની છળી પાડવા મનમાં આવે હોંશરે
 રાજગોરજી સર્વ ખુબીનું કામ કરે બહુ જોસ. વડોદર. ૭
 ચાંદી, સોનાની તોપો જોવા દીલમાં લાગે ખીકરે
 * હબસીના હાથે હથીયાર જોઈ કોઈ નહી આવે નજીક
 વડોદર. ૮

માતોશ્રી જમનાબાઈનું છે દવાખાનાનું નામ રે
 અનાથ લોકો દવા લેવાને આવે ઘણું એક ગામ વડોદર. ૯
 નજરબાગમાં નજર ઠરે એવું જબ્દેર ખાનાનું માનરે
 હીરા મોતી માણેક જોઈ થઈશું ત્યાં બેભાન વડોદર. ૧૦
 કાલીદાસ ઘેલાભાઈ સુસ્તવાળા ખીડી તંબાકુ વેચેરે
 આહુકની તો ગરદંભગરદી કરી તારીફ માલ લે છે. વડોદર. ૧૧
 ડાલા હાથે પુલપાનને કાકા સાહેબનો મહેલરે
 દાદાસાહેબ તો બગીચે બેસી કરે શેહરમાં સેહેલ વડોદર. ૧૨
 નોક ઝાકન. લોક પ્રાણથી રાખે ટેક બહુ આઘીરે
 મનની વાતો ખીજે શું બાણે જેની તેનેજ તે લાગી વડોદર. ૧૩

(માંડવીથી તે ગોવા દરવાજા સુધી.)

વિઠલરાવજી મેહેલ આગળ બહુ છે સારો જોવાનો
 ચરણ કાશીજીની પેઢી સામે છે વેપાર નાણા ધીરવાનો
 વડોદર. ૧૪

(૩)

પટોળીયાપોળ ઘંટિઆડા થઇ રાજગુરૂની પોળરે
કીલેદારજી હાથીએ એકા ઘરેણા પેહેરેયા ઝકઝોળ વડોદર. ૧૫
મોટા પંડિત જતી સંન્યાસી આવે શહેરમાં દૂરવારે
વેપારી લોકો પગે લાગે તોય નાસે ત્યાંથી એપરવા. વડોદર. ૧૬
દારકાના ત્યાંથી બરણી લેઇને શેઠ દોડે પાછળરે
પ્રેમભાવ કરી પુજન સંતનું મેવા મીઠાઇ મુકે આગળ,
વડોદર. ૧૭

ગેંડીના દરવાજા પાસે આન્ના સાહેબનું મકાનરે
લલ્લુભાઇની બહુ છે ભારે શાક ભાજીની દુકાન પાવડોદર. ૧૮
ભાઉ મહારાજને કાવડી ખુવાના મંદીરમાં થાય ભજનરે
ગોયા દરવાજે આરતીના સાથેહનુમાનજીનું પુજનાવડોદર. ૧૯

(માંડવીથી તે ચાંપાનેર અજબડી વારસીયા થઇ મોદીખનું)

જંકસન છે ટેલીફોન મંડઇમાં શહેર વચ્ચે તો એકરે
એચાર ગાઉથી વાત કરેજાજ જવાબના રાખે તે ટેક પાવડોદર. ૨૦
નાણાવડી તો બ્યાજ વટાવનું રાખે પૈસાનું ખાતુરે
મણીયારાને નારાયણરાવનું કંકુ ઘણું છે રાતુ પાવડોદર. ૨૧
ગુલાબ હીનો ચંપા ચમેલી અતરનો ભપકારોરે
ગુલામ અદલી શેઠ દયાળુ કરે ધરમ બહુ સારો પાવડોદર. ૨૨
વિઠલ મંદિર બહુ છે સુંદર દર્શન લેવા જઈશુરે
રાધા રૂપમણીને પ્રભુજી ઉભા છે નમ્ર એએનેથઈશુ પાવડોદર. ૨૩

જુનો પુરાનો ઘણા વખતનો મેહલ આગળ છે રાજનો
 ચોઘડીઆ ધુમધડાક વાગે રંગ આવ્યો વાજનો ॥વડોઢડા ૨૪
 ચઠ્ઠાણુ સાહેબ નાચબ સુખા છે પોલીસ ખાતુ બહુ મોટું
 સીકારખાનાની આગળ કચેરી મારે મરે ઘણુ ખોટુ ॥વડોઢડા ૨૫
 લાયક મુકયા અધીકારીને એઓ જોઈયે છે હુશીયારે
 જંગલ ફરે નહિ રાખે પરવા કરે વાઘને ઠાર ॥વડોઢડા ૨૬
 ન્યાત મરેઠી થઈને એકઠી પંચાયત બહુ થાયરે
 ઘણી ઘણીયાણી વઢેલઢે તો સંતોષી ઘેર જાય ॥વડોઢડા ૨૭
 વિલાયત જઈને પાસ થઈને કલાવંત ખાતું શોભાવ્યું
 અલ્લાઉદ્દીન છે નામ સાહેબનું દુનીયાને લોભાવ્યું ॥વડોઢડા ૨૮
 તરેહુ તરેહુના વાઘ ગાઘથી મહારાજની કરે ખુશ મરણ
 આવે જેના મનમાં લગ્નસમયમાં શ્રી ભરીને આપે અરણ ॥વાર ૨૯

(રાગ—મઠ-ઢાઢરા)

તંજવરવાળા, નાચે રૂપાળા, ગૌરાણ કાંતાણ નામ,
 વાજા અંગેણ, વાગે છે તેણ, કડકડ ધુમ વાગે બે ફામ.

(સાખી)

વરઘોડોતો ખુબ ખન્યો છે, વર્ણાયો નવજાય;
 નરનારી સજ્જગાર ચુકત બહુ, જોનારા ખુશ થાય.
 સ્ત્રીયો બધી મંગલ ગાયન ગાય.....વા

ખાનગી કચેરી સીસ્ટમ સારી ચીજબુખાજ ભેડે મેહેલમાં
 રાવસાહેબ સંપતરાવ મહારાજ કામ બુવે છે મેહેલમાં ॥ વ. ૧૩૦
 સેનાપતી એ લઢાઈ ખાતું સૌનું રક્ષણ કરનારા
 જનરલ બહાદર બડે ઉડણ સાથે ન્યાય કરનારા ॥ વડોદરા ૩૧
 જગમલપોળ પ્રભુદાસ હરિભાઈ ભાવસારની દુકાનરે
 છીદડી ઓઢણીયો જરી કોરની ગવનનું બહુ માન ॥ વડોદરા ૩૨
 મેહેતા પોળ તો નજીક આવી શ્રી ગોવરધન ધામરે
 નરનારી જયજય કરી નાસે બલદેવજીના ઠામ ॥ વડોદરા ૩૩
 હીરાલાલ નાગજી ને દલસુખ નાગજી રપુગરાનું કરે કામરે
 જરની ધુલ્લઈ ભેઈ કપડ સીલાઈ ખુશ થઈ લેછે લોકો નામ ૩૪
 હજુર તીજેરી અગણીત પેસા હથીયારખંધ લોકો ફરતારે
 જરમન સીલુંહરનું કારખાનું મોટું સ્વદેશી સાફ કામ કરતાં કપ
 લલુબહાદર નામદીગંતર કીર્તિ મેળવી બહુ સારી
 સવાઈ બહાદર ચંદુલાલજીને સાજ્ય આપો ગીરધારી વ. ૩૬
 ભાઉપુરાણીક રાજ્ય આશ્રિતને માને જગતમાં નીરધારે
 સંકરપુરાણીજીની છે મીઠી વાણી જઈ બેસે દરબારે વ. ૩૭
 મદ્રાસી ડાકટર મનાર સ્વામી દવા કરે બહુ ભારીરે
 નાસુરભગંદર કંઠમાળાને મુળવ્યાધી બુવે થાય સારી વ. ૩૮
 છીપવાડ નાકે બાજવાડો ને પ્રાણજનું ધમસાનરે
 રસોઈ કરાવવા તેડયા હોય તો આપસમાં તોફાન વ. ૩૯

ભાતભાતનો લોટ લેવાને ત્રીકમભાઈની વખારે
 ચાંપાનેરના બહાર ભરે છે શુકરવારનો બહાર વ. ૪૦
 નાડા પાટીને પલંગ ખીછાના ફરનીયર ત્યાં વેચેરે
 તાંબાપીતળની ચાહે તે કીસમની વસ્તુઓ જનલોકલે છે વ. ૪૧
 કુમાર ચમારને ચીથરીઆ વળી ગાય લેંસને ઘોડારે
 કબૂતર તીતર બળદ મળે છે ખુશ થઈ છેતરાય થોડા વ. ૪૨
 ચુનીલાલ મોહનલાલ હલવઈ જીનાને નવા બહારમાં જઈશુરે
 કાપડવાલાને ત્યાં ખેસદુશાળા પસંદ કરીને માલ લઈશું વ. ૪૩
 ગુમાનદેવ ને રોકડીયાનું દર્શન દુરલભ થાયરે
 દુઃખલેશ હારિદ્ર બધાએ એકદમ નામ્ની જાય વ. ૪૪
 અજબડીને વાયડાવાડી વળી સરશીઆમાં તાજીયાં જાયરે
 સુરસાગરપર ઘોતા છાંટા ઉડે મારામારી થાય. વ. ૪૫
 સરસનાથને જળદેશ્વર થઈ વારશીયાપર જઈશુરે
 પલટણવાલાને બધા રીસાલા તોપોના ખાર જોઈશું વ. ૪૬
 અષ્ટ ભુજ થઈ અડાણીયામાં બગીવાલાએ ઘોડા છોડયારે
 ખાવા સિતારામ સાધુજેશીના દર્શને લોકો દોડયા ॥વા ૪૭
 ગોખાનાને હુજરાત હજુરની ખત્રી પોળનું નાકુરે
 બહેરાવળ બંગડીવાલાને ગાંધી કેશવલાલનું કામ પાકુ ૪૮
 સાકરલાલલઈ અડીણ વેચે લેનારા ખુશ થાયરે
 દસ પાંચ ખેશેને રંગ જામે ત્યારે ખુશીથી પ્રભુગુણ જાય ૪૯
 મોદીખાનું છે લીકા આપાનું સરકાર ખાતે માલ ભરનારા
 સ્વદેશી વાળંદ લાઉને બહેરાવ કામ ખુળીના કરનારા ॥વા ૫

સયાજીવિજય છાપખાનું ખુખીનાં ત્યાં, ઉત્તમ કામો થાયરે
માણેકલાલલાઈ ઘણા પ્રેમથી, કરે ગરીબને સહાય । વા પચ
પેપર સાફ નામ ધારી જુઓ દેશ દેશાવર બાયરે
ચાર હજાર ઉપરાંત ખર્ચ છે ત્યે તેનું મન ખુશી થાય વ.

(માંડવીથી તે શેહેર પુરા સધી.)

માંડવી ઉપર ભગવો જાંડો જુના વખતથી ફરકેરે
ધરમી શેહેરનું નિશાન જોઈને દુરમતી લોકો બહુ ભડકે ॥ વા ૫૪

(રાગ—ગાદ દાદરા.)

ડાસીઓને તમે ચંદેરીને ગમે કપડ લેવાને બંધ
દક્ષગ્રામ મોરાર ઘણા છે વોરા સાચા બતાવે છે ભાવ
સરીફભ ઇમરભાઈ ચાંદભાઈ તેડી બંધ
દુકાનમાં જઈ માલ બધો જોઈ લેનારા ખુશ થાય
સાડીયોને ખાંડ મંદીલી મંગાય ॥ વા ૫૫

સોખી

ગોકળ આત્મારામ દુકાને પાડે ખાતું લખે નામ
મોટા મોટા માલ લેવા આવે ત્યારે લે છે ખડખડાવી હામઃ
જતી વેળા બંને કરે છે સલામ ॥

સમસુદીન નુરભાઈને જીવાલાઈ મહમદભાઈ ઉલાડામરે
અત્રીભાઈ જીવાભાઈ પાવડી ભેરાડવા ખેંચ ખેંચીનું કરે કામ પર
નુકસાવાલાતો સુગંધી વેચે એ એમ એમ. મહમદઆલીખડુતાજી
અબદુલહુસેન સુલતાનજીના સાથે મીયાભાઈ આદમજી વ. ૫૩.

પરસોતમલાલ તંબાકુ વેચે આખા જગતમાં નામરે
 પ્રભુજી પ્રસન્ન સદામાલખે છે આવે લેવા આખું ગામ વ. ૫૬
 ચીજો સોનાની તરેહ તરેહની લેવા ખાતરી સીદ થાયરે
 ગીરધરલાલ દારકા શેઠલઈના ધરમકાંટે જ્યારે જાય વ. ૫૫
 ચાંદીરૂપાનો ખીજો છે કાંટો ભીકા કહ્યાણુજી એસેરે
 તોલ કરાવેને ભાવ કઢાવે લાગત આપીને માલ લેશે વ. ૫૬
 ચોકસીઓજો ચોકસ રીતે સોનાના દાગીના વેચેરે
 લલુલખીદાસ મગન કાલીદાસ લાજો રૂપીયાનો માલ લેછે વ. ૫૭
 બાપુલાલ નાથાલાલ વેચે બહુ ઉંચોમાત્ર નરસીકાલીદાસ બહુસારા
 સોળીલાલભઈ ખુસાલભઈ તો ધર્મી મરે ચમકારા વ. ૫૮
 ગાંધી લાઈનમાં સચોટી સાથે રારો રાખે છે માલરે
 હરજીવનલાલ લાલચંદલાઈને પરસોતમ અંબાલાલ વ. ૫૯
 નાનચંદ શિવલાલ લલુ ગીરધર મનસુખ ભાણુ વેપારી.
 સ્વદેશનો અભીમાન ધરાવે ગરીબને સુખકારી વ. ૬૦
 લાલભઈ ચુનીલાલ હુડીવાલાને લખમીદાસ ધોળી અટકરે
 પ્રભુજી આપે તેને ધરમો એસી મીથ્યા ન કરીએ ભટક વ. ૬૧
 નાનાલાઈચંદને રણછોડ કાલીદાસ વેપાર ખરેખરો કરનારા
 જહુરી જોખમનો માલ વેચે છે લાઈસિનના ભરનારા વ. ૬૨
 કેશવલાલ પાનાચંદ બુવો તમે અમૃતલાલની દુકાનરે
 ઇશ્વરલાઈને ચુનીલાલ મુગજી નાથા ગોરધનની વખાણુ ૬૩
 કાગતીઓજમાં રોશનરી સાથે કોશ ચોપડા વેચેરે

અલ્લીલાઈ સૈંચલઈ સાચો ભાવ કહી રોકડ નાંખા બેઠે ૬૪
 આમદુભાઈ દુસેનભાઈને નુરૂદ્દીન અમસુદ્દીનરે
 રંગ રંગેશ ચાંદી સુનેરી કાગળ વેચે ઘણા ફેશીન ૥૫
 મોટા મોટા શ્રીમાન ઝવેરી નામધારીની દુકાનરે
 રાજ રંક અને રજવાડા સૌ આપે ખુશીથી માન ૥૬
 હીરામોતી જ઼હેરાતની પારખ સારી કુરતારે
 સ્વદેશ સેવા લજવવા સાડ વિદેશમાં નીત ફરતા ૥૭
 ફકીરભાઈ ઘેલાભાઈ જ઼હેરીને લીલાભાઈ રાયચંદરે
 ખીન્ન બતાવું નામખુશીથી થાય ગાવાને આનંદ ૥૮
 બાળાભઈ છોટાલાલભાઈને દયાલાલ ધનજીભઈરે
 કલકત્તા મદ્રાસ યુરોપ થઈ આપે લાભ મુંબઈ ૥૯
 મોટા જ઼હેરી લખી બતાવ્યાને પેટામો લાગીદારરે
 અંદાજે હું ગણીને બતાવું પુણાસોને ચાર ૭૦
 સામગ્રીએચર શેડ લાખોપતી સયાજી મિલ ઉદલવનારા
 ફોતપડ છે ગામ ઇનામી વહિવટના કરનારા ૭૧
 લડીઆળી પોળ નાકે અંખામાતાજી સૌનુ રક્ષણ કરનારી
 દુઃખ કલેશ ભય રીપુમદ હરવા પાછળ નિત ફરનારી ૭૨
 હરી લકિત તો નગર શેઠજીને સાવકારોમાં બહુ ભારે
 દાન ધર્મસદાવૃત્ત ગરીબને મળે સેડતા દ્વારે ૭૩
 શાજરત બહુ માન વધાર્યું સયાજીદાવ મહારાજેરે-૧મો
 દયાધર્મી બહુ શાંત દેખાયા આનંદ થયો મને આજે ૭૪

વેચ મહાશંકર ત્રિભંગલુ ચુરણ બનાવી વેચે બહુ સારા
કલીદાસ ગોપાળ ચાંદી મુનાનુ ફેન્સી કામ કરનારા પાવા ૭૫
મીયા ઊરમાનભાઈ હુસેનભાઈને ઊરમાનભાઈ સદીકલાઈરે
વ્યાસલેટ સાળુ રંગ બંગડીયો વેચે વ્યાસ સદ્ગુરની કળાઈ

૧. ૭૬

હાસનભાઈ મલેકલુ વેચે ઉપર લખેલો માલરે.
ભાત વિજયનું આફીસ આગળ છે લવાજમ ભરે દર કાલ

૧. ૭૭

રેશમ સુતનાઉ ગરમ કપડ છે મોતી જેડાની દુકાનમાં
ચુન લાલ છોટાલાલ લઈટ એજન્ટ છે મુંબઈ બડોદા, ઈંદોરમાં
વડોદરા ૭૮

ટોપીઓને મંદીલ ગભલા વેચે કીલાલાઈ લગવાનદાસરે
જ્યોતીર્ણ સકલગુણાયુત રાજેશ્રીતો ખાસ ૧. ૭૯
સરકારી પંદી ગેંક પેંસાની બંદોબસ્ત બહુ કરતારે
ભાવધરી દર્શનનીત કરીએ સારણેશ્વર દુઃખ હારતા. ૧. ૮૦

(મગ-મોડ-તાલ-દારા.)

આવે લીલરાત્ર જ્યારે-ચોલા બહુ ભારે-દર્શન લ્યો ત્યારે-
કેલાસનો ભાસ માય-
૬ જીતેપારે-પ્રભુલુતારે-પુણ્ય વચ્ચરે-પાપ બળી ખાખ થાય

(સાખી.)

તાપસી તો તપ કરેને, લગત પ્રભુ ગુણ ગાય

લેહલાગી સપ્રેમનીતો, સદા કરે પ્રભુસહાય.

જેવા જેનાં કમં તેવાં કૃણ થાય

પટવાગર સારા નામ ધારી જે ગોરધન દ્વારકાદાસરે

નાથાભાઈ નાનસા, લલ્લુભાઈ ત્રિભુવન, બાપુભાઈ કૃતુભાઈ બા સ

વ. ૮૧

છોટાલાલ હામોદર, ત્રિકમ નરોત્તમ સમાન કામના કરનારા

જીવાભાઈ સમસુદીન ઇલેક્ટ્રીક કાર્ટ આચર્ય વેચનારા, વ. ૮૨

તરેહવાર જે ખેંડ વાગે કહું કારખાનાનાં નામરે

વજીરભાઈને અમીરભાઈ જીવો સરીફભાઈનું કામ, વ. ૮૩

બનુભાઈ, નખીબક્ષ વગાટે નહિ ચાલે કોની હામરે

ગુણની કિંમત ગુણીજન બાણે ઘણા આપે છે ઇનામ, વ. ૮૪

રણછોડજીનું દરશન લેતા ઘણા જોયા છે દુઃખીયારે

ભજન પુજન નીત ભાવ ધરે તે ક્ષણમાં થાશે સુખીયા, વ. ૮૫

તાળાં કુંચીયોને સજ્જ કરે છે યાદુબખંડી જીવાભાઈરે

ઝડીદાસ નાનાભાઈ પાદરાવાળા વેચે કાળી કાળી ખદ્યુ કાળી

શાઈ વ. ૮૬

કરોડીયા પોળ પાસે આવ્યા ત્યાં ઉત્તમ ધીને વેચેરે

રણછોડ અમીચંદ, ગડબડ વીરચંદ કાંટે ચડાવી માલ દે છે

વ. ૮૭

ખીજ વેપારી દ્વારકાં ઈશ્વર, આમુકાલ દ્વારકા નામરે
 લોજન જમણની ન્યાત વખાણે આપે ખુશ થઈ પુરુ દામ વ. ૮૮
 સોભાગી શણગાર બનાવે વજ્રચુડા કહેવાયરે

પુંજલાલ મોતીલાલ, દામોદર નરોત્તમ, માર્ગે ત્યારે કામ પુરું
 થાય વ. ૮૯

જમનાદાસ કીલાભાઈ, કેશવલાલ વિરચંદ, છોટા ગુલાબચંદ
 બહુ ભારે

હાથીદાંતના નકસી કામ જોઈ લેનારા ખુશ જ્યારે ત્યારે વ. ૯૦
 હીરાલાલ મોતીલાલ કટલેરીવાલા, ચુનીલાલ ગોવિંદ બહુ આરા
 ઘણી ફેસનનું કાપડ વેચે અજબ મારે ચમકારા વ. ૯૧
 અબદુલ કાદર, ઈબ્રામજી મોટા જથાબંદી વેચે માલરે

વીલાયતી ચીજો તરેહવાર બહુ લે છે હરીના લાલ વ. ૯૨
 મુબઉદ્દીન હાજી તુરાબઅલી ને યાકુબઅલી કીકાભાઈરે
 મહુમદઅલી અજબસા વેચે જોટી જવેરાત બાદશાહી વ. ૯૩
 શમસુદ્દીન તુરૂદ્દીનભાઈ વેચે તેલ અતર મારે લપકારો
 રાજરાજેશ્વર કંઈલાસ જેવું દરશને પ્રેમ વધારો વ. ૯૪
 લલુ ખુશાલભાઈ ચુરણ વેચે ને લે છે પ્રભુનું નામરે

ઉમરભાઈ મહુમદભાઈ વેચે ભારે ભારે ટોપીઓનું કામ. વ. ૯૫
 આદમજી નજમુદ્દીનભાઈ જૂઓ, છત્રીઓ વેચે ઘણો માલરે
 મીયાં બકરભાઈ રસુલભાઈ તો થયા કાપડમાં નિહાલ વ. ૯૬

ઉમરભાઈ આજમભાઈ તરેહવાર છીટ વેચેરે
 રેશમ સુતરાઉ ગરમ કપડને લેવા ઘસાક બહુ ખેંચે વ. ૬૭
 હિંદ વિજયની ઓફીસ બેતાં ફિલ્ડુ બહુ ખુશ થાયરે
 ભૂલ્યા ચુક્યાના થઈ માળાપો છાપુ છાપીને કરે સહાય વ. ૬૮
 ઝીણાભાઈ માણેકલાલભઈ તો કીરીટ કુંડલના કરતારે
 રેવાભાઈ પશુ મુકુટ બનાવે ટીકડીઓનું કામ સાફ ભરતા વ. ૬૯
 નરસિંહજીની પોળમાં ચાલ્યા દેવના હરશન થાયરે
 કડાં તાંબાનાં ચીતરી આપે ચીતનીયા કહેવાય. વ. ૧૦૦
 કીકાભાઈને સામળભાઈ ઝટપટ કામો કરતારે
 ફકીરચંદ જે કેશવલાલભઈ કળા કુશળે ચિત ધરતા વ. ૧૦૧
 છત્રેશ્વરી તો માતા જબરી ત્રીસૂળ હાથમાં ધારીરે
 જઈન મંદીરમાં મગનલાલભાઈ મદદ કરે બહુ સારી. વ. ૧૦૨
 રામજી મંદીર છોટાલાલ મહારાજનું દલા પટેલની પોળમાંરે
 રાજમાન્ય બુચ્ચો વૈદ્ય હીરાભાઈ ધનવંતરીઓની ઓળમાં વ. ૧૦૩
 આપુભાઈને છોટાભાઈ તો ગરીબ લોકોનાં દુઃખ હરતા
 ચુનીલાલ હરીભઈ બાળ વધદની પોળ સાફ લોકો બહુ કરતા
 વ. ૧૦૪
 કાકરોળી ગામના ગોપાળલાલજી મહારાજનું કરો દર્શનરે
 નહાના નરસિંહજી તો લાડુબાઈ બાળાશંકરભઈને થયા પ્રસન્ન
 વ. ૧૦૫
 મોટા નરહરિ મહારાજનાં હરશનની બલિહારીરે
 પ્રભાત કાળે મંગળાસાફ હોડે નર ને વારી વ. ૧૦૬

(૧૪)

નંદા દીપ તો અખંડ બળતો ને દરશન લેવા જઇશું
પશ્ચાતાપ મને અસર થવાથી પાપ વિમોચન થઇશું. વ. ૧૦૭
નિત્ય નિયમ પ્રભૂ દરશન સાથે ચરણામૃત લેવાયરે
પુણ્યવાન બહુ વિમાન મારગે સ્વર્ગ લોકમાં તે જાય. વ. ૧૦૮

(રાગ મહાડ—દાદરા.)

લગ્ન સમારંભે, આનંદ ઉમંગે, ભક્ત મન રંગે, શોભા વરણવી
નવ જાય.
પ્રેમે નરનારી, શણગાર પહેરી, પ્રભુને ઘેરી, મંગલ ગાયન ગાય.

(સાખી)

વરઘોડો ભરપુર ભર્યો છે, બાકી નહિ લગાર.
સુજન મારગે પુજન કરે જન, પાન પુલ ને હાર.
જય જય જય જય કરે પુકાર.
મદન મોહોનલાલ ઓઢે જરીની શાલ ધીરજલાલજીતો મુખીયારે
કાર્ય સાધુજન ઘડી ઘડી આવે મતલબના સૌ ભુખીયા વ. ૧૦૯
અંબા માતાનું દરશન લઈને રણછોડજી દુઃખ હરતારે
બુવા બોલુજીની કન્યાબાળાબાઈ સાકર માખણનીત ધરતાં ૧૧૦
કનસારા બહુ ભક્ત પ્રભુના પ્રેમે લખું છું નામરે
ભજન ભાવ ધરી ઘાટ ઘડે નવા તાંબા પીતળનું કામ વ. ૧૧૧
ઘડા ગાગરને થાળો લોટા જરમન સિલવર વેચેરે
કૃષ્ણલાલભાઈ કીકાભાઈ તો સસ્તુ વેચી પૈસા લે છે. વ. ૧૧૨

પટેલ લાણીભાઈ મનસુખભાઈ તો માગો એવી ચીજો દેછે રે
માલ દેખાડી મનખુશ કરતા તરકીબથી દિલ ખેંચે વ. ૧૧૩
રણુછોડ પીતાંબર, બાપુલાલ ગીરધર, મોતીલાલ ઝોટાલાલ,

કનસારા

કૃષ્ણલાલ નારણદાસ, અમથા પ્રેમાનંદ દીલખુશ કામ કરનારા

વ. ૧૧૪

હીરાલાલ ભાઈજી, રણુછોડ પ્રેમાનંદ એઓની દુકાનપરજઈશું રે
લલ્લુ ગોરધન, ભઈચંદ ઇશ્વરને નોટો આપી નાણાં લઈશું વ. ૧૧૫
ડાહ્યાભાઈને ચુનીલાલભાઈ તો વડોદરા જેલના કંત્રાટી
લાકડી કાપડી માલ સારી સતરંજી લ્યો મજખુન બહુ પાટી.

વ. ૧૧૬

સેખ ઉમરભાઈ કરીમભાઈ જુઓ કાપડ તરેહવાર રાખે છે,

મુંબઈ માલની રાખી એજન્સી વેપારીને માલ આપે છે. વ. ૧૧૭

મેડીવાલા શેઠ જુના વખતના ઢાઝૂ વીલાયતી વેચેરે

દવાઢાઝૂને પરચુરણ માલ સોડા બરફ દીલ ખેંચે. વ. ૧૧૮

મીઆ સફીભાઈ હુસેનભાઈ તો લાવે દેશાવરો માલરે

ખુટ યુઝને, ટાંકોભારે ફોનોગ્રાફ મારે બહુ તાલ. વ. ૧૧૯

વડોદરામાં ખરાદી કામો તારીફ લાયક ખાસ

સરકારી કામો બહુ સારા કરતા કસનદાસ રામદાસ. વ. ૧૨૦

કાનજી મોહનલાલ, જીવરામ ગોરધન કામ ખુબીના કરનારા

લાલજી મનસુખ, પરસોતમ ગોરધન હીરાલાલ મનસુખ સારા

વ. ૧૨૧

ખુશાલ વનારશી વાંસળી બનાવેને સંત હરીના ગુણ ગાયરે
નાદ અકાશે ભ્રમણ કરેને પ્રભુજી બહુ ખુશી થાય. વ. ૧૨૨
જેશી દેવશંકર ગાંડાભાઈ સારાં લજ્યાં બનાવે ખડખડીઆં
કાઠીયાવાડી પેડા તીખી કળીઓ બનાવે અથાણા ચટાણી

ફાફડીઆં વ. ૧૨૩

અમ્રતભુવન જુઓ તીજ માળે છે લહેરીપુરાની પાસેરે
રાવળ વ્રંબકલાલ જીવતરામને, પૈસા આપે તે માલ ખાશે

વ. ૧૨૪

ગોવિંદ માધવ સેલાર કહે છે, ગરબી ગાઓ ખરો રાગરે
હાથ જોડી હું વિનતી કહું છું સદા ગાવામાં લેશે ભાગ વ. ૧૨૫

ગરબી-સુબોધમાળા.

પ્રભાત કાલે શૌચ વિધી મુખમાર્જનકરી ઝટ નહ્યેરે
અહકૃત્ય કરતાં પ્રભુને સ્મરતાં ઇશ દર્શને જઇએરે વ. ૧
મંગલ આર્તી પ્રસન્ન મુતિ જોઇને પ્રેમમન ધરીયેરે
જય જય નામે ઉભા પ્રભુ સામે વૈકુંઠમાં સુખી થયેરે.

સ્વાર્થ થયો પરમાર્થ રહ્યો તેથી ઝટપટ ઘેરનીત આવીએ
 પતી મન ધરતા જે પ્રેમ વધારતા સતી તેઓને કહીએ
 સાસુ નણુંદના, બોધ વચનનાં મંત્ર સદા નિત જપીએ.
 જેઠ જેઠાણીને સગાવાલાની સમજુતપર ચીત ધરીએ
 માળાપો સારાને ખીજા નઠારા મનમાં એવું નવ આણીએ
 યોગ્ય મન ધરીએ દીલમાં સંભારીએ વીવેક થકી કામ કરીએ
 દુનીયામો રહીએ વાકેફ થીંચે સંસારે સુખ લેંચે
 છંયા થયા મનમાં હારખાયા, માયામાં નવ લપંટયે
 સાંજ સવારે, ઘણા પ્રકારે, કુમાર કુવરી લાણીએ
 કલ્લા કુશલતા, સારી નિપુણતા, થયા પછી શું કરીએ

રાગ—ગાજે ગગન ધરરર ગગન ધરરર ઝપકે વિજળીઓ ઝરરર.
 મહાભારત જોઈ, સારા અરથ તમે, ખુશીની સાથે, સંભળાવો.
 રાજા જન્મેજ્ય, લેવા બધાશયા, વેશંપાચનજીને, બોલાવો. કહે
 રાજા પરીક્ષીતી જીવે તેમની સ્થીતી, શ્રીમત્ભાગવત કહે.

સંભળાવો. મને.

ભાગવત ગીતાજી જુવો કૃષ્ણ પિતાજી તેવો, કરીને છંયાને બોધ
 લલગાવો ।

નીતી ધર્મની-ક્રીયા કર્મની-અધી વાતો કહી સમજાવો
 નહી માને તેને ધમકાવો, સાડ વંતે તેના શુભ ગાવો ॥
 પ્રભુને જોવા, દર્શન લેવા આંખો હુમોને, આપીરે
 સ્તવન કરે મોહું મનન કરે થોડું જીવ્હા હરીનાનામે સોંપીરે
 કથા પુરાણને સાંભળો કાને ભજન કરો લલકારીરે
 ચરણ કમલના તુલસીદલના સુગંધ બહુ 'સુખકારીરે
 હાથે પુજન કરી પ્રભુની માળા ફેરી પગે મંદીરમાં જઈએરે
 સદા સુખી નહી રાખે દુઃખી પ્રભુ ઘણું 'આનંદમાં રહીએરે
 શ્રવણ મનન નિજવ્યાસ ધરે ત્યારે સાક્ષાતકારે પ્રભુ જોઈએરે
 ગોવિંદ માધવ કહેતરી જાવ ભવ ગુરૂના વચ શીર ધરીએરે
 અંત સમયમાં શ્રી નારાયણ નામ મુખેથી કહીએરે

મરાઠી ભાષામાં સંગીત નવરા આયકો અથવા પ્રીતી
 પ્રેમાચે દીગ દરસન એ પુસ્તક તૈયાર છે.

મહેર ખખર.

વડોદરા શહેરનાં સુંદર ગરબી, } થોડા દિવસમાં બહુ
ભાગ ર ને. } પડશે.

સંગિત મુદ્યશ્લોક-રત્નમાળા } (તૈયાર છે)
મરાઠી ભાષામાં. }

સંગિત મનુષ્ય જીવન ચરિત્ર } થોડા દિવસમાં બહુ
ગુજરાતી. } પડશે.

સંગિત કવાયત ચાર ભાષામાં. }

77

વિગેરેના કર્તા.

આપનો નમ્ર સેવક,

ગોવિંદરાવ માધવરાવ સેલાર.

ટેકાણું—દાંડિયા ખખર ઠાકા સાહેબની પાસે,

મુ. વડોદરા.

‘દેશી મિત્ર’ એવજીવ પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ-મુદ્રત.

